

Obsah

Úvod	7
Zásady práce ve fotografické laboratoři	9

I. Černobílý negativní proces

1 Fotografický aparát a zpracování negativního černobílého filmu	11
1.1 Návod na použití fotoaparátu SOLIGOR	
SR 300 MD	11
1.1.1 Hlavní vypínač	11
1.1.2 Spoušť	11
1.1.3 Vkládání filmu	11
1.1.4 Hledáček	12
1.1.5 Co je třeba zkontovalat před fotografováním	13
1.1.6 Fotografování s automatickým nastavením expozičních hodnot	13
1.1.7 Zaostřování	14
1.1.8 Držení fotoaparátu a manipulace se spouští	14
1.1.9 Převíjení výjímání filmu	15
1.1.10 Ukládání naměřených hodnot do paměti – funkce AEL	15
1.1.11 Ruční ovládání s pomocí naváděcích kontrolek (funkce „M“)	16
1.1.12 Snímky s bleskem	17
1.2 Zpracování černobílých fotografických materiálů	18
1.2.1 Vypovádání	18
1.2.2 Látky používané ve vývojkách	19
1.2.3 Složení některých vývojek pro negativní černobílé filmy	21
1.2.4 Přerušování	22
1.2.5 Ustalování	22
1.2.6 Praní	23
1.2.7 Sušení	24
1.3 Senzitometrie	24
1.3.1 Senzitometr	24
1.3.2 Denzitometr	25
1.3.3 Postup měření denzitometrem	25
1.3.4 Stanovení stupně citlivosti, strmosti a průměrného gradientu filmu	26
1.4 Úloha č. 1: Fotografický přístroj a fotografování na černobílý film	26
1.4.1 Zadání úlohy	26
1.4.2 Pracovní postup chemického zpracování filmu	26
1.4.3 Zpracování výsledků a protokol	27
2 Vliv teploty, doby vypovádání a složení vývojky na senzitometrické vlastnosti černobílého negativního filmu	29
2.1 Doba vypovádání	29
2.2 Teplota vývojky	30
2.3 Úloha č. 2: Vliv doby vypovádání na senzitometrické vlastnosti černobílého negativního filmu	31
2.3.1 Zadání úlohy	31
2.3.2 Pracovní postup	31
2.3.3 Zpracování naměřených dat	31
2.3.4 Protokol	31
2.4 Úloha č. 3: Vliv teploty vývojky na senzitometrické vlastnosti černobílého negativního filmu	32
2.4.1 Zadání úlohy	32
2.4.2 Pracovní postup	32
2.4.3 Zpracování naměřených dat	32
2.4.4 Protokol	32
2.5 Vliv složení vývojky na senzitometrické vlastnosti černobílého negativního filmu	33

2.6	Úloha č. 4: Složení černobílé negativní vývojky	33
2.6.1	Zadání úlohy	33
2.6.2	Pracovní postup	33
2.6.3	Zpracování naměřených dat	33
2.6.4	Protokol	33
3	Pozitivní proces – zvětšování na fotografický papír	35
3.1	Zvětšovací přístroj	35
3.2	Časový spínač	36
3.2.1	Připojení na síť	36
3.2.2	Nastavení času	36
3.2.3	Provoz	36
3.2.4	Trvalý osvit	37
3.2.5	Použití stupnic	37
3.2.6	Osvitová čísla	37
3.3	Praktické příklady	37
3.3.1	Změna krytí zvětšeniny	37
3.3.2	Clonové číslo objektivu	38
3.3.3	Zvětšení	38
3.4	Fotografické papíry	38
3.5	Multigradační papíry	39
3.5.1	Princip multigradačních papírů	39
3.5.2	Práce s mutigradačními papíry	39
3.5.3	Kalibrace	40
3.6	Předpisy a postupy v pozitivním procesu	41
3.7	Než začnete měřit odrazovým denzitometrem X-RITE 518	41
3.7.1	Zapnout přístroje a kalibrace	41
3.7.2	Měření optických hustot	42
3.7.3	Sběr naměřených dat denzitometrem do PC	43
3.8	Úloha č. 5: Zvětšování černobílého negativu na fotografický papír	44
3.8.1	Zadání	44
3.8.2	Pracovní postup	44
3.8.3	Zpracování výsledků a protokol	44
3.9	Úloha č. 6: Test rozlišovací schopnosti	45
3.9.1	Zadání úlohy	45
3.9.2	Pracovní postup	45
3.9.3	Zpracování výsledků a protokol	45
3.10	Úloha č. 7: Zvětšování černobílého negativu na multigradační fotografický papír	46
3.10.1	Zadání úlohy	46
3.10.2	Pracovní postup	46
3.10.3	Zpracování výsledků a protokol	46
4	Chemické úpravy negativu a pozitivu	47
4.1	Zeslabování černobílého obrazu	47
4.2	Příklady předpisu zeslabovačů	47
4.3	Zesilování černobílého obrazu	48
4.4	Příklady složení zesilovačů	48
4.5	Úloha č. 8: Zeslabování fotografického obrazu	48
4.5.1	Zadání úlohy	48
4.5.2	Pracovní postup	49
4.5.3	Zpracování výsledků a protokol	49
4.6	Úloha č. 9: Zesilování fotografického obrazu	49
4.6.1	Zadání úlohy	49
4.6.2	Pracovní postup	49
4.6.3	Zpracování výsledků a protokol	50
5	Tónování fotografického obrazu	53
5.1	Přehled tónovacích postupů	53
5.2	Příklady předpisů	54
5.2.1	Přímé tónovače	54
5.2.2	Nepřímé tónovače	55
5.2.3	Mořidlové tónovače	55
5.2.4	Chromogenní tónovač	56

5.3	Úloha č. 10: Tónování fotografického obrazu	56
5.3.1	Zadání úlohy	56
5.3.2	Pracovní postup	56
5.3.3	Zpracování výsledků a protokol	57

II. Černobílý inverzní proces

6	Černobílý inverzní proces	59
6.1	Princip inverzního zpracování	59
6.2	Předpisy a postupy	60
6.3	Senzitometrické hodnocení	60
6.4	Úloha č. 11: Černobílá inverze	60
6.4.1	Zadání úlohy	60
6.4.2	Pracovní postup	61
6.4.3	Zpracování výsledků a protokol	61

III. Barevné negativní procesy

7	Barevný negativní proces – snímání na negativní filmy	63
7.1	Principy vzniku barevného obrazu chromogenním vyvoláváním	63
7.2	Barevný negativní film a jeho zpracování – proces C-41	65
7.3	Výpočet senzitometrických veličin	67
7.4	Úloha č. 12: Barevný negativ	67
7.4.1	Zadání úlohy	67
7.4.2	Pracovní postup	67
7.4.3	Zpracování naměřených dat	68
7.4.4	Protokol	68
8	Barevný pozitivní proces – zvětšování na barevné negativní papíry	71
8.1	Vybavení potřebné pro expozici barevného zvětšovacího papíru	71
8.2	Spotřební materiál – papíry	72
8.3	Lázně pro zpracování barevných negativních papírů	74
8.3.1	Práce s chemikáliemi	74
8.3.2	Postup zpracování	74
8.3.3	Zařízení pro zpracování exponovaného materiálu	74
8.4	Postup při exponování barevného papíru	75
8.5	Úloha č. 13: Zvětšování na barevný negativní papír	77
8.5.1	Zadání úlohy	77
8.5.2	Pracovní postup	77
8.5.3	Zpracování výsledků a protokol	78

IV. Barevné inverzní a vybělovací procesy

9	Barevný inverzní proces – snímání na barevný inverzní film	81
9.1	Principy vzniku barevného obrazu na barevném inverzním filmu	81
9.2	Zpracování barevných inverzních filmů – proces E-6	82
9.2.1	Princip	82
9.2.2	Zpracovatelské roztoky a postupy procesu E-6	83
9.3	Senzitometrické výpočty	83
9.4	Úloha 14: Fotografování na barevný inverzní film	85
9.4.1	Zadání úlohy	85
9.4.2	Pracovní postup	85
9.4.3	Zpracování naměřených dat	85
9.4.4	Protokol	85
10	Zvětšování na barevný vybělovací materiál	87
10.1	Principy vzniku barevného inverzního obrazu na materiálech Ilfochrome (Cibachrome)	87
10.2	Zpracování	87
10.3	Maskování materiálu Ilfochrome	88
10.4	Technika zvětšování z diapozitivů	88

10.5 Úloha 15: Zvětšování z diapositivů	89
10.5.1 Zadání úlohy	89
10.5.2 Pracovní postup	89
10.5.3 Protokol	89
V. Digitální fotografie	
11 Digitální fotografie a principy správy barev	91
11.1 Základní pojmy související se zpracováním obrazových souborů	91
11.2 „Workflow“	92
11.3 Vstup do systému – profily skenerů a digitálních fotoaparátů	92
11.4 Zpracování a archivace – profily monitorů a přístrojově nezávislé profily	93
11.5 Tiskové výstupy – profily tiskáren	94
12 Digitální fotoaparát	97
12.1 Úvod	97
12.2 Ovládání CP 4500	97
12.3 Fotografování a přenos do PC	100
12.4 Úloha č. 16: Stanovení senzitometrické křivky digitálního fotoaparátu	102
12.4.1 Zadání úlohy	102
12.4.2 Postup	102
12.4.3 Zpracování výsledků	103
12.4.4 Protokol	103
12.5 Úloha č. 17: Fotografování digitálním fotoaparátem s vyvážením bfle	104
12.5.1 Zadání úlohy	104
12.5.2 Pracovní postup	104
12.5.3 Zpracování výsledků	104
12.5.4 Protokol	104
13 Skenování	105
13.1 Úvod	105
13.2 Úloha č. 18: Skenování černobílé fotografie	106
13.2.1 Zadání úlohy	106
13.2.2 Postup	106
13.2.3 Zpracování výsledků	106
13.2.4 Protokol	106
13.3 Úloha č. 19: Skenování barevného diapositivu s využitím ICC profilu	107
13.3.1 Zadání úlohy	107
13.3.2 Postup	107
13.3.3 Zpracování výsledků a protokol	108
14 Tisk fotografií	109
14.1 Úvod	109
14.2 Úloha č. 20: Monochromatický autotypický tisk fotografií – subjektivní a objektivní hodnocení reprodukce	109
14.2.1 Zadání úlohy	109
14.2.2 Postup	109
14.2.3 Zpracování výsledků a protokol	110
14.3 Úloha č. 21: Barevný kompozitní tisk fotografií – subjektivní a objektivní hodnocení reprodukce	111
14.3.1 Zadání úlohy	111
14.3.2 Postup	111
14.3.3 Zpracování výsledků	112
14.3.4 Protokol	113
14.4 Úloha č. 22: Tisk fotografií s pomocí ICC profilu	113
14.4.1 Zadání úlohy	113
14.4.2 Postup	113
14.4.3 Zpracování výsledků a protokol	113
15 Rejstřík	115